

LETNO POROČILO JAHRESBERICHT 1987

Fara Bilčovs/Pfarre Ludmannsdorf

Januar/Jänner 1988

Liebe Pfarrangehörige!

Wieder ist ein Jahr vergangen. Wieder sind 365 Tage in das Meer der Ewigkeit geflossen. Kinder haben das Licht der Welt erblickt. Liebe Mitmenschen sind uns in die Ewigkeit vorausgegangen. Brautleute haben einander das „Ja-Wort“ vor dem Altar gegeben.

Der Zug mit 1370 Pfarrangehörigen fährt weiter durch die Zeit und Gott allein ist es bekannt, für wen im Jahre 1988 die Ewigkeit beginnt. Jeder im Zug weiß: leben heißt unterwegs sein.

Niemand im Zug aber weiß, wo seine Straße endet... und niemand weiß, wann! Jeder im Zug betet: „Herr, gib, daß ich bereit bin, wenn das Ende erreicht ist.“ Jeder spricht: „Herr, dir empfehle ich all mein Tun und Sein. Herr, mache aus dem Ende einen neuen ewigen Anfang, denn du bist derjenige, von dem die Offenbarung berichtet: siehe, ich mache alles neu.“

Im Jahre 1988 werden wir weiter beten: Vater unser, gib uns unser tägliches Brot, gib uns alles, was wir brauchen — Nahrung, Kleidung, Wohnung, Arbeit, Freizeit, Sport und vieles andere...

Im fahrenden Zug möge das gute menschliche Wort in reicher Fülle wohnen. Das gute Wort, das lautet:

ich liebe dich, ich verlasse dich nicht, ich verzeihe dir...

Und mögen alle Fahrgäste zu demjenigen, der allein Bescheid weiß um das Woher und das Wohin unseres Lebens, täglich beten: „Herr, begleite unsere Schritte, segne unser Tun, denn vergebens ist unser Mühen, wenn du das Haus nicht baust.“

Alle Jahre werden wir älter, reifer und offener für den Mitmenschen.

Alle Jahre kommen wir Gott näher. Betend beginnen wir das Jahr 1988: „Herr, nimm alles von mir, was mich hindert zu dir. Herr, gib alles mir, was mich fördert zu dir. Herr, nimm mich mir und gib mich ganz zu eigen dir!“

Pfarrer

Dragi farani!

Mladi Cankar se je nekega večera vlegel brez večerne molitve. Delal se je, kakor bi spal. Mati je pristopila k njegovi postelji, ga pokrivala in tiho izrekla besede: „Pri Bogu ostani!“ Vse življenje je Cankar obranil v spominu mamine besede.

Podobno moli marsikatera mati, ko vidi, da je njen doraščajoči otrok v verski krizi ali pa hodi pota, ki ne vodijo k sreči. Pošilja molitve za sinom ali hčerko v tujino. Moli za otroka, stanujočega v bližini — v isti hiši — pa po mišljenju oddaljenega: „Pri Bogu ostani!“

Dragi farani! Živimo v stoletju velikih sprememb. Doživljamo spremembe na vseh področjih življenja. V drugi polovici tega stoletja se je več spremenilo kakor prej v stoletjih.

— Tehnizacija prerašča človeka, zaskrbnjuječa je poraba zemeljskih surovin. Tovarne onesnažujejo okolje, zrak, povzročajo umiranje gozda.

— Spreminja se versko življenje posameznika, družine ter farne skupnosti. Cerkev upada. Patriarhalna družina kot nositeljica in obraniteljica vere iz roda v rod je preminila. Maloštevilna moderna družina je z majhnimi izjemami versko brezbrizna. Le nekateri otroci doživljajo v svoji družini Cerkev v malem.

A Sveti Duh veje, kjer hoče, in deluje v vsakem času. Ko staro izginja, nastaja novo. Veliko upanje za Cerkev so tako imenovane temeljne skupine v tretjem svetu. V teh sku-

pinah berejo in premišlujejo stari in mladi Sveto pismo in ga skušajo v vsakdanjem življenju uresničiti. Počasi opažajo evolucijo v boljše na vseh življenjskih področjih.

Pri nas v srednji Evropi nastajajo nove verske skupine. Omenjam samo nekatere:

družinske krožke, mladinske in otroške skupine, kur-siliste, Marijine legionarje, binkoštnike, biblične skupine, župnijske svete z njihovimi strokovnimi pododbori.

Temeljne verske skupine so veliko upanje za Cerkev in svet. So kvas moderne družbe. Čas kliče po verski globini in po akcijah, ki se porajajo iz globine. — Franc Sodja je zapisal v svoji knjigi „Pred vrati pekla“: morebiti bo svet enkrat spoznal, da je sila, ki svet spreminja, tiha samotna molitev.

Dobro je, da se ob začetku novega leta vprašamo: od kod pridemo? Da se zavedamo naših korenin in kakešno dediščino smo prejeli od svojih prednikov. Dobili smo dragoceno posodo — jezik. To posodo so napolnili misijonarji z juga in s severa z lučjo vere.

Zgubljanje narodne zavesti — identitete je rakova rana tudi naše fаре. Zanikanje korenin kvari značaj in otežkoča versko udejstvovanje.

Dragi farani! Kar smo prejeli, dajmo naprej!

Bodimo odprti za Boga in za človeka — tudi za prednika. V tem je naša bodočnost.

Župnik

Ob začetku leta želim vsem v fari iz srca vse najboljše, zdravje, srečo, uspeh in zadovoljstvo.

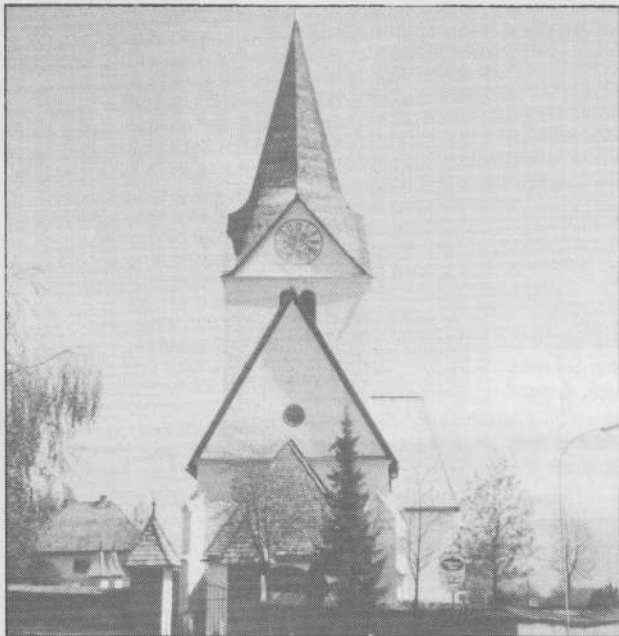
V preteklih dneh, ko smo praznovali Božič in Novo leto, smo izrekli mnogo voščil in želj, izrečena pa naj bo ob tej priložnosti tudi zahvala. Zahvala župnijskega sveta vsem, ki so na kateri koli način prispevali in pripomogli k dobremu v farni skupnosti.

Iskrena hvala pa velja našemu župniku, gospodu dekanu Leopoldu Kasslu, ki z velikim elanom in z veliko vnemo koordinira delo župnijskega sveta in naših krožkov.

Na tem mestu bi rada povabila vse, da bi sooblikovali delo krožkov župnijskega sveta, in sicer s predlogi, ki jih lahko posredujete vsakemu posameznemu članu župnijskega sveta. O vaših predlogih in željah bomo v naših krožkih diskutirali in jih po možnosti radi uresničili.

V začetku februarja bo na povabilo župnijskega sveta v Bilčovsu predaval znani zdravnik, primarij dr. Franz Wurst iz Celovca, ki bo gotovo rad odgovarjal na vsa vprašanja.

Se enkrat Vam želim vse najboljše in upam, da boste v čim večjem številu sodelovali z župnijskim svetom!

Zum Jahresbeginn möchte ich allen Pfarrangehörigen alles Gute wünschen, Gesundheit, Glück, Erfolg und Zufriedenheit.

In den vergangenen Tagen haben wir uns anlässlich der Weihnachtsfeiertage und des Neuen Jahres das Beste gewünscht, bei dieser Gelegenheit möchte ich aber auch Dank aussprechen, und zwar den Dank des Pfarrgemeinderates allen jenen, die zum Wohl in der Pfarrgemeinschaft beigetragen haben.

Unser besonderer Dank gilt unserem Pfarrer, Herrn Dekan Leopold Kassl, der mit großem Elan und Bereitschaft die Arbeit des Pfarrgemeinderates und unserer Arbeitsgruppen koordiniert.

Hier möchte ich alle Pfarrangehörigen einladen, sich an der Arbeit unserer Gruppen zu beteiligen, und zwar mit Vorschlägen, die jeder an die Mitglieder des Pfarrgemeinderates richten kann. Über die Vorschläge werden wir in den Arbeitsgruppen beraten und sie nach Möglichkeit gerne verwirklichen.

Anfang Februar wird auf Einladung des Pfarrgemeinderates der bekannte Arzt Primarius Dr. Franz Wurst aus Klagenfurt in Ludmannsdorf referieren. Dr. Wurst wird sicherlich gerne Ihre Fragen beantworten.

Ich darf allen noch einmal alles Gute wünschen, und hoffe, daß recht viele Vorschläge und Wünsche an die Mitglieder des Pfarrgemeinderates weitergegeben werden!

Anna Gasser

Marijin obisk po vaseh

V adventu leta 1987 smo v fari začeli z Marijinim obiskom po vaseh. Približno 400 faranov se je udeležilo molitvenih srečanj. Prisrčno zahvalo izrekam kot dušni pastir v imenu farne skupnosti družinam, ki so visoko Gospo in vaščane sprejele pod svoje strehe. Naj Marija vodi vse farane bliže v center — h Kristusu.

* * *

Im Advent 1987 trafen sich Dorfbewohner der einzelnen Dörfer der Pfarre beim „Herbergsuchen Mariens“ zum gemeinsamen Gebet. Ein herzliches Danke gilt im Namen der Pfarrgemeinde allen Maria und die Dorfbewohner empfangenden Familien. Vom 29. November bis 18. Dezember 1987 besuchte Maria 15 Dörfer. Mehr als 400 Frauen, Männer, Jugendliche und Kinder haben an diesen Gebetstreffen teilgenommen. Mögen wir alle durch die Fürsprache Mariens näher zu Gott finden.

Marija —

Herbergsuche — Marijo nosimo

Zum ersten Mal wurde heuer in unserer Pfarre „der Brauch“ des Marientragens durchgeführt. Dieser Brauch findet in der Adventzeit statt. Von Ende November bis hin zum Heiligen Abend wird das Marienbild von Ortschaft zu Ortschaft getragen.

Heuer beteiligten sich daran bei uns an die 400 Christen. Dieses Treffen hat zwei wichtige Gründe:

1. die Vertiefung des gemeinsamen Gebetes;
2. die Begegnung der Ortsbewohner miteinander.

Jeden (jeden zweiten) Tag verbringen zwei bis drei Ortsbewohner die Marienstatue in ein anderes Dorf. Unterwegs wird der heilige Rosenkranz gebetet. Die versammelte Gemeinde erwartet mit Kerzenlicht das Eintreffen des Marienbildes vor dem Haus.

Nach dem Eintreffen der Marienstatue wird diese auf einen eigens dafür errichteten Platz (kleiner Altar mit Blumenschmuck) gestellt. Nun beten alle **gemeinsam** den heiligen Rosenkranz.

Nach jedem Gesätzchen wird eine Strophe eines Marienliedes gesungen und der Vorbeter bringt ein paar Gedanken über Maria vor.

So wird Tag für Tag vor dem

Marienbild der Rosenkranz von den Ortsbewohnern gebetet.

Nach Beenden des Rosenkranzgebetes sitzt man noch eine kurze Zeit zusammen und tauscht Erfahrungen und Erinnerungen aus.

So ist das Marientragen glaube ich, nicht nur ein Treffen zum gemeinsamen Gebet sondern fördert auch das Gespräch und das Verstehen der Ortsbewohner miteinander und Untereinander.

Dies ist vorallem in der heutigen schnell lebigen Zeit von Bedeutung. Es darf nicht so weit kommen, daß man seinen eigenen Nachbar nicht mehr kennt.

Thomas Köfer

Herbergsuche Mariens

Pri sledečih družinah smo se zbrali, molili in se pogovarjali:
Die Gebetstreffen waren bei folgenden Familien:

Želuče/Selkach:	29. novembra pri Ravbarjevi družini
Branča vas/Franzendorf:	1. decembra pri družini Josef in Silvia Moswitzer
	2. decembra pri Rupčevi družini
	3. decembra pri družini Tevži in Nani Miškulnik
Koviče/Lukowitz:	7. decembra pri družini G. in Terezija Köfer
Bilčovs/Ludmannsdorf:	8. decembra pri družini Gerhard in Marija Kropivnik
Pugrad:	9. decembra pri Jančičevi družini
Potok/Bach:	10. decembra pri Mažjevi družini
Bilnjovs/Fellersdorf:	11. decembra pri družini Joško in Terezija Boštjančič
Mala Gora in Sodaževa/ Großkleinberg u. Zedras:	12. decembra pri družini J. in Zofi Stingler
Muškava/Muschkau:	14. decembra pri Neuwirtovi družini
Velinja vas/Wellersdorf:	15. decembra pri Jozevi družini
Spodnja vesca/Niederdorf:	16. decembra pri Brodnikovi družini
Moščenica/Moschenitzen:	17. decembra pri Žmavcarjevi družini
Kajzaze/Edling:	18. decembra pri Marnikovi družini

naša mati

**Gremo k Mariji
Molimo z Marijo
Premišljujemo z Marijo**

1. decembra ob 19.30 zvečer smo se zbrali sosedje iz Stranj in Grabnov pri družini Josefa in Silvije Moswitzer v Branči vasi k molitvenemu srečanju.

Tam zato, ker imajo vsi prostor in ker je toplo — to smo vsi čutili. Od otrok do starejše generacije smo bili vsi zbrani okrog Nje, ki je pot h Kristusu.

Molili smo, peli, premišljevali, poslušali in se pogovarjali.

Ko smo molili za naše rajne, sem čutila, kako smo povezani med seboj. Spomnila sem se s hvaležnostjo svojega očeta in matere, kako so oni doma v adventnem času molili venec z nami otroki, in hkrati čutila odgovornost, da smo dolžni to vero dati naprej našim otrokom.

Svet kraj je tam,
sveta dežela je tam,
Betlehem je tam,
kjer se ljudje zbirajo k skupni molitvi, se pogovarjajo, drug drugega sprejemajo.

Župnikov nagovor je na nas pozitivno vplival in nas motiviral za družinsko molitev. K. M.

Als Stützpunkt der Wandermuttergottes freut es mich sehr, MARIA zu den Menschen tragen zu dürfen. Ich habe die Aufgabe, mich zum Gebet zu bekennen, und andere Menschen aufrufen über die Kraft

des Glaubens zu sprechen und zu beten.

Ich bringe die Wandermuttergottes in die Herbergsfamilien. Das ist ein Augenblick der Gnade, in dem nicht nur die Tür des Hauses offen ist, sondern auch die Herzen der Menschen. Mit viel Freude wird die Muttergottes überall aufgenommen.

Das Pilgerbüchlein läßt Euch Anteil nehmen daran, wie Gott die Menschen in der Zeit der Herbergsuche beschenkt hat.

Z. B. Wir danken Dir, Muttergottes, Du hast Licht und Liebe in unser Leben gebracht. Durch Dich sind wir eine betende Gemeinschaft geworden.

Fam. Moswitzer

Muttergottes, wir danken Dir, denn Du hast sehr viel Freude in unsere Familie gebracht. Mit viel Liebe im Herzen haben wir täglich den Rosenkranz gebetet. Wir würden Dich gerne noch einmal bei uns aufnehmen.

**Franz, Hermine,
Sandra, Marion**

Es war sehr schön, die Muttergottes in unserer Mitte zu haben. Wir danken ihr vom Herzen, und hoffen, daß Sie uns die Kraft gibt, das Gebet weiter zu pflegen.

Fam. Bostjančič

Bili so blagoslovljeni dnevi za celo družino, ko je stala

Mati Gospodova med nami.
Hvali Ti za poglobitev naše vere.
Družina Einspieler

Die Nähe des Herrn und Seiner Mutter mögen Euch friedvoll machen zum Segen für alle. Dies wünscht Euch

Silvia Moswitzer

Nekaj misli o Marijinem češčenju

Po večerni sveti maši smo se zbrali pri nas. Bilo nas je zelo veliko, in s presenečenjem moram reči, da se je udeležilo češčenja tudi veliko mladine.

Pred hišo smo čakali z lučkami na Marijo, ki so jo prinesli iz sosednje vasi.

Zame je bil to velik trenutek, ko sem smela sprejeti Marijin kip in ga nesti v našo hišo.

Z molitvijo rožnega venca in s petjem smo počastili Marijo.

Mislím, da je bilo razpoloženje in vzdusje med nami zelo umirjeno, in da je vsakemu nekaj dalo za adventni čas.

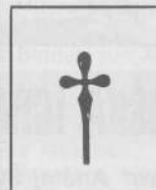
Pri čaju in kavi smo se še malo pogovarjali in razpravljali o naši vsakdanjosti. Razšli smo se, in mislim, da je vsak nesel nekaj dobrih vtisov domov.

Vesela sem bila, da sem smela nesti Marijo drugi večer v sosednjo vas, in da sem se tam ponovno lahko udeležila lepega večera.

Lepo bi bilo, če bi se ta običaj v prihodnosti še bolj razvil v naši fari.
H. P.

**Pred nami so odšli
v večnost:**

**Uns in die Ewigkeit
vorausgegangen
sind:**

Katrin
Kruschitz
*26.2.1987,
†26.2.1987

Valentin
Filipič
*5.2.1929,
†11.4.1987

Cäcilia
Maierhofer
*25.10.1909
†19.6.1987

Jakob
Maierhofer
*4.3.1910,
†16.9.1987

Valentin
Sitter
*4.1.1907,
†7.9.1987

Agnes
Einspieler
*12.1.1907,
†7.9.1987

Anna
Kuss
*8.7.1905,
†22.11.1987

**Naj počivajo
v miru!
Herr, laß sie
ruhen in
Frieden!**

PASTIRSKA IGRA!

„Poredni pavr“ Andrej Šuster Drabosnjak, kakor se sam imenuje, je avtor „Pastirske igre“, katera je imela 6. decembra v farni cerkvi v Št. Ilju svojo prvo uprizoritev.

Drabosnjak je igro napisal v kostanjskem narečju. Prav to narečje pa je dalo igri neko posebnost, toploto in domačnost. Pohvale vredna je bila seveda tudi scena in lepo izdelani kostumi. Navdušilo je številne obiskovalce posebno lepo petje „vaščanov“ ter petje treh pastirjev Hanzlna, Riplna in Havžarja.

Tudi igralci iz Bilčovsa so pomagali uprizoriti igro, med njimi: Marija Krušic — Marija; Sigi Kolter — Herodaž; Gasser Hanzl — Gašpar; Franci Krušic — Boltežar; Pavel Zablatnik — žovnir; Mihi Miškulnik — angel.

Publika je bila navdušena in se igralcem ter pevcem zahvalila z močnim aplavzom. Posebna zahvala velja še režiserju Franciju Končanu, ki je igralce vedno spet znova spodbujal in tako šele omogočil, da je res bila uprizorjena kvalitetna igra.

F. Krušic

SVETI MIKLAVŽ!

Tudi sveti Miklavž je zvedel, da so v Bilčovsu odprli novi dvojezični otroški vrtec. Tako se je tudi on odpravil na pot, da bi obiskal otroke, ki se v tem vrtcu igrajo, pojejo in plešejo.

Otroci so že dneve prej vadili molitve in pesmice ter le nestrpnost dočakali tisti dan, ko je bilo končno tako daleč.

Tiho se odpro vrata. Z veliko vrečo na hrbtu vstopi sveti Miklavž. Spremlja ga angel, ki mu pomaga nositi težko in debelo knjigo. Pozdravi vse otroke in navzoče starše. Otroke pohvali, ker so bili v preteklem letu zelo pridni. Nekoliko pa jih tudi pokrega, ker pač nobeden na tej zemlji ni popoln. Preden sveti Miklavž izroči darila, mu otroci pokažejo, kako znajo peti in moliti. Miklavževe pohvale sta deležni tudi vrtnarici Annemarie in Rezi, ki sta otroke vse to tako lepo naučili.

Na koncu še otroci skupno z Miklavžem zapojejo pesmico „Mi se imamo radi“. Nato se Miklavž poslovil in obljubi otrokom, da bo prišel drugo leto spet. Vrata se zapro, ko otroci že radovedno ogledujejo darila.

F. Krušic

Obisk ÖED-ja v naši fari

V predvelikonočnem času so našo faro obiskali udeleženci tečaja za bodoče razvojnike, katerega prireja ÖED (Österreichischer Entwicklungs-Dienst).

To organizacijo podpirata tako katoliška Cerkev kakor tudi avstrijska država. Organizacija letno nudi v Mödlingu na Nižjem Avstrijskem intenziven pripravljalni tečaj za bodoče delavce v deželah, ki so še v razvoju. Program omenjenega tečaja je vseboval med drugim tudi obisk naše dvojezične fаре oz. občine. Deset razvojnikov, ki so danes že zaposleni v Nikaragvi, Peruju, Zimbabveju,

Tanzaniji in Papui-Novu Gvineji, je imelo nalogo, da analizirajo socialni, kulturni in gospodarski položaj naše dvojezične färe. Važno vlogo za nje je igral vpliv dvojezičnosti na medsebojne odnose v vaseh. Osrednja naloga udeležencev naj bi bila, — tako mi je razlagal vodja in spremljevalec skupine —, da skušajo z razčlenitvijo družbenih razmer dojeti in zajeti problematiko našega dvo-

jezičnega ozemlja. Tako je bil pogovor z domačini najvažnejši „vrelec“ njihove analize. Iz različnih podatkov, ki so jih zbirali med tednom, je nastala zanimiva brošura. Žrtvovali so tudi večer za pogovor z mladino, kjer smo govorili o motivacijah delovanja v deželah v razvoju.

Vsem, ki so pomagali pri organizaciji in ki so dali na razpolago sobe, predvsem za gostoljubnost, bi se v imenu udeležencev še enkrat prav prisrčno zahvalil.

GaRu

Miklavževanje

Sodelovali so:

MIKLAŽI

Stefi Schellander

Tomi Ogris

Rupert Gasser

Janko Pečnik

Franci Krušic

ANGELCI

Rezi Krušic

Natascha Kropivnik

Dunja Kropivnik

Rezi Kropivnik

Katja Gasser

Monika Seher

Sabina Koren

Irena Weber

Vsem prisrčna zahvala!

GARU

V bodoče bomo imeli biblični krožek!

Sveto pismo je zelo obširna, za laika skorajda nepregledna knjiga. Ako jo malo natančneje pregledaš, boš spoznal, da sta Stara in Nova zaveza le zbirki, kateri vsebujeta najrazličnejše knjige in pisma. Sveto pismo predstavlja zgodovino izraelskega naroda, njihovo postavo, šege in navade. Biblija pa je tudi mitologija, vsebuje slavonspeve, pregovore ipd.

Vse te literarne oblike zrcalijo tesno povezanost in izkušnje judovskega naroda z Bogom. Judje niso filozofirali o Bogu, nobeden ni dvomil o eksistenci Boga, marveč Bog je prisoten v vsakdanjem delovanju in mišljenju.

Sveto pismo je poseben izraz vere, je božje razodetje, izraženo s človeško besedo.

Naloga krožka bo, polagoma spoznavati zgodovinsko ozadje knjige, intencijo izpovedi pisatelja na podlagi določenega bibličnega teksta, ter najti teološko nit, ki se vleče skozi vse knjige Svetega pisma. Važen je seveda še element aktualizacije božje besede.

Zavedati se moramo, da je naša krščanska vera tesno povezana z judovsko. Samo za nas kristjane se je judovsko upanje in hrepenenje po odrešenju izpolnilo v Jezusu Kristusu.

Poglobitev v Sveto pismo je važna stvar — vsi ste povabljeni h krožku.

Ga Ru

Dušnopastirsko poročilo za leto 1987 — Seelsorgebericht 1987

V preteklem letu so bili v fari krščeni sledeči otroci. — Im Jahre 1987 wurden in der Pfarre Ludmannsdorf folgende Kinder getauft:

Georg Franz Pfefferkorn
Christine Schellander
Monika Mlečnik
Christiane Schaunig
Corinna Kropiunig
Andrej Reichmann
Astrid Glantschnig
Peter Stangl
Sascha Einspieler
Mathias Kollmann
Gregor Franz Jesenko
Carmen Kropiunig
Stefanie Schönlieb
Rafael Franz Ferk
Daniel Schellander
Stephan Gabbauer
Darja Hudobnik
Desiree Springer
Corinna Bianca Walt

Da bi rastle ne samo kot človeški otroci, temveč tudi kot otroci božji v milosti! — Gottes Engel mögen sie auf ihren Lebenswegen begleiten!

Cerkveno so se poročili 1987/Kirchliche Trauungen 1987

Alfred Schellander und Ruth Maria Ludmilla Morak
Josef Kuess und Maria Theresia Goritschnig
Philipp Johann Petschar

und Doris Stocklas
Johann Macher und Maria Vida Stornig

Bog naj jim da milost, da bodo v zakonu in družini živeli v medsebojnem spoštovanju in ljubezni. Naj negujejo pogovor z ljudmi in z Bogom.

Christus, der Herr, sei ihr Begleiter und schenke ihnen Liebe, Verstehen und die Kraft des Verzeihens. Mögen sie aufeinander und auf Gott hören!

Na praznik Gospodovega vnebohoda je 16 otrok prejelo prvo sv. obhajilo.

16 Kinder empfangen am Feste Christi Himmelfahrt die Erste heilige Kommunion.

Naj v svetih sakramentih doživijo bližino božjega Sina Jezusa Kristusa.

Mögen sie in den heiligen Sakramenten die Nähe Gottes erfahren!

18 doraščajočih je prejelo sakrament sv. birme.

18 Jugendliche empfangen das Sakrament der Firmung.

Sveti Duh naj jih razsvetljuje, naj resnico spoznajo in po njej tudi živijo!

Der Heilige Geist stärke sie in der Liebe und Wahrheit. Mö-

gen sie dem katholischen Glauben treu bleiben!

Dve osebi sta v letu 1987 zapustili katoliško Cerkev. — Die katholische Kirche haben im Jahre 1987 zwei Personen verlassen.

(Die eine zugezogen aus Klagenfurt und die andere gebürtig aus Ludmannsdorf und wohnhaft in Gmunden)
Molimo drug za drugega! — Beten wir füreinander!

Sv. obhajil je bilo podeljenih v fari 18.000. Heilige Kommunionen wurden gespendet 18.000.

**Bolniških obhajil: 25
Krankenkommunionen: 25**

Zakrament bolniškega maziljenja je prejelo 7 bolnikov.

Die heilige Krankensalbung empfangen 7 Kranke.

**Velikonočnih spovedi: 294
Osterbeichten: 294**

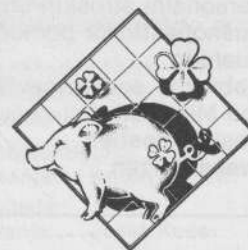
**Nedeljsko mašo obiskuje povprečno 420 ljudi.
Am Zählsonntag im Herbst wurden 404 Meßbesucher gezählt.**

Nad 30 let je Rainerjeva mama opravljala mežnarsko službo pri podružni cerkvi sv. Helene. V imenu farnega občestva, posebno pa v imenu vseh, ki spadajo pod šenthelenski zvon, ji izrekam zahvalo. Bog, kateremu je služila, naj ji povrne z večnim življenjem.

Rainerjeva mama je izpolnila svoje življenje z delom, molitvijo in s trpljenjem. Bogu je žive-la, v Bogu je zaspala, v Bogu naj počiva!

župnik

Uredništvo želi vsem bralcem srečno in zdravo novo leto.

Die Redaktion wünscht allen Lesern ein gesegnetes, gesundes und erfolgreiches Jahr 1988!

Franz Quantschnig
Christine Krušic
Thomas Köfer
Emil Stingler
Hanzej Reichmann
Rupert Reichmann
Rupert Gasser
Franziska Kropivnik
Herbert Seher
Anna Gasser
Leopold Kassl
Josef Kuess

Nastop naših cerkvenih pevcev pri blagoslovitvi novih orgel v Št. Petru pri Št. Jakobu.

Finančno poročilo za leto 1987 za faro Bilčovs Rechnungsabschluß der Pfarre Ludmannsdorf 87

Farna cerkev/Pfarrkirche

Dohodki/Einnahmen

Ofer/Opfer	S 155.367,—
Darovi/Spenden	S 72.011,—
Deli od maš/Stipendienabgabe	S 13.930,—
Deli od pogrebov/Stolgebühr	S 4.100,—
Obresti/Zinsen 1987	S 505,17
Sonstige Einnahmen/ Dar občine za dan starih	S 1.000,—
Naprej poslani ofer/Durchlaufende Kollekten:	
misijonski ofer, Caritas, za Sveto deželo, za semenišče, Petrov novčič, za solnograško univerzo, za krščansko vzgojo, za Črni križ, akcija Treh kraljev, brat v stiski, družinski post, MIVA, za razne katastrofe po svetu; Missionsopfer, Caritas, Kollekte für das Heilige Land, für Seminare, Peterspfennig, Kath. Hochschulwerk, Salzburg, Schutzen- gelkollekte (für religiöse Erziehung), Schwarzes Kreuz, Bruder in Not, MIVA, Au- gustsammlung für Katastrophen, Dreikö- nigsaktion, Hemmehaus	S 104.425,—

Skupaj/Zusammen S 351.338,17

Izdatki/Ausgaben

Personalni stroški/Personalausgaben .	S 33.200,—
Dušnopastirska pomoč/Seelsorgliche Aushilfe	S 500,—
Izobrazba sodelavcev/Weiterbildung von Mitarbeitern	S 1.696,—
Hostije/Hostien	S 2.220,—
Sveče/Kerzen	S 8.792,—

Letno farno poročilo/Jahresbericht

der Pfarre	S 11.550,—
Tedensko oznanilo/ Wochenverkündigung	S 6.639,90
Dan starih/Seniorentag	S 3.486,70
Cerkveni pevci/Kirchenchor	S 2.375,—
Zahvalna nedelja-kruhki/Erntedank- Brötchen	S 3.000,—
Seelsorgsbehelfe/dušnopastirski pripomočki	S 620,—
Pisarna/Büromaterial	S 1.788,—
Telefon/Fernsprechgebühren	S 8.750,90
Poprava zvonov/Reparaturen (Glocken) Poprava na poslopijih/Reparaturen an Gebäuden	S 7.474,—
Cerkvena ura/Turmuhranlage (letzte Rate)	S 59.700,—
Bischöfliches Ordinariat/škofija: zunanj poprava farne cerkve/Außen- restaurierung der Pfarrkirche (Rück- zahlung)	S 40.000,—
Razsvetljava in kurjava v farni cerkvi/ Beleuchtung und Kirchenbankheizung .	S 12.169,01
Kurjava/Beheizung: Kanzlei und Seelsorgeräume	S 11.000,—
Odvažanje smeti in voda/Müllabfuhr und Wasserzins	S 4.620,—
Davki/Grundsteuer	S 238,—
Zavarovalnina/Feuerversicherung	S 12.052,—
Zavarovalnina/Haftpflichtversicherung .	S 1.967,10
Orglarska šola/Organistenschule	S 1.030,—
Naprej poslani ofer/Durchlaufende Kollekten (glej dohodki/siehe Einnahmen)	S 104.425,—
Primanjkljaj/Abgang 1986	S 35.246,80

Skupaj/Zusammen S 378.885,41
Stanje/Stand am 31. 12. 1987
Primanjkljaj/Abgang S -27.547,24

Dan starih (Seniorentag) v Bilčovsu dne 25. 10. 1987. Kakor vsako leto je tudi letos mladina ta dan organizirala in izrekla v imenu farne skupnosti našim mamicam in atijem „Bog lonaj“ in še na mnoga zdrava leta.

ČAS

Stari ljudje imajo to, kar manjka srednjemu rodu: čas. Ti iz srednjega rodu nimajo časa, da bi mirno govorili z otroki, da bi prebrali knjigo, da bi si mirno kaj ogledali. Star človek pa se lahko reši iz zamotanosti dneva in dela in stvari premotri iz prave daljave. To je, kar ustvarja tako imenovano modrost starih ljudi.

Wilfried Daim

Finančno poročilo za leto 1987 za faro Bilčovs Rechnungsabschluß der Pfarre Ludmannsdorf 87

Podružna cerkev v Velinji vasi Filialkirche in Wellersdorf

Dohodki/Einnahmen

Preostanek iz leta 1986		
Überschuß aus dem Jahre 1986	S	9.682,03
Ofer/Opfer	S	6.741,—
Grobnina/Grabgebühr	S	1.500,—

Skupaj/Zusammen S 17.923,03

Izdatki/Ausgaben

Zavarovalnina/Feuerversicherung	S	4.001,—
Razsvetljava/Lichtstrom	S	697,65
Mežnar/Mesner	S	5.000,—
2 ministrantski pelerini/ Zwei Ministranten-Pelerinen, schwarz..	S	2.000,—
Za cerkvene pevce/für Kirchensänger..	S	1.713,—

Skupaj/Zusammen S 13.411,65
Stanje/Stand am 31. 12. 1987 S + 4.511,38

Podružna cerkev v Želučah Filialkirche in Selkach

Dohodki/Einnahmen

Preostanek iz leta 1986/ Überschuß aus dem Jahre 1986	S	6.126,43
Ofer/Opfer	S	7.186,50

Skupaj/Zusammen S 13.312,93

Izdatki/Ausgaben

Zavarovalnina/Feuerversicherung	S	1.707,—
Razsvetljava/Beleuchtung	S	191,06
Mežnar/Mesner	S	4.000,—

Skupaj/Zusammen S 5.898,06
Stanje/Stand am 31. 12. 1987 S + 7.414,87

Podružna cerkev sv. Helene Filialkirche St. Helena

Dohodki/Einnahmen

Preostanek iz leta 1986/ Überschuß aus dem Jahre 1986	S	46.401,83
Ofer/Opfer	S	7.290,50
Darovi/Spenden	S	16.943,—

Skupaj/Zusammen S 70.635,33

Izdatki/Ausgaben

Zavarovalnina/Feuerversicherung	S	2.958,—
Mežnar/Mesner	S	3.000,—

Skupaj/Zusammen S 5.958,—
Stanje/Stand am 31. 12. 1987 S + 64.677,33

V letu 1988 namerava fara Bilčovs obnoviti notranjščino podružne cerkve sv. Helene. Po proračunu cerkvenega restavradorja g. L. Arnolda znašajo prevideni stroški obnove šil. 585.000,—.

Im Jahre 1988 plant die Pfarre Ludmannsdorf die Innenrestaurierung der Filialkirche St. Helena. Laut Kostenvoranschlag des Kirchenrestaurators Lukas Arnold aus Klagenfurt betragen die voraussichtlichen Kosten S 585.000,—.

Kritje stroškov/Finanzierungsplan: denar podružne cerkve sv. Helene, darovi, ofer prvih nedelj, zbirka, spomeniški urad, dežela, občina, škofija, ter farni praznik! Vorhandene Mittel der F-Kirche St. Helena, Spenden, Opfer am 1. Sonntag im Monat in der Pfarrkirche, Sammlung, Bundesdenkmalamt, Bedarfszuweisung der Gemeinde, bischöfliche Finanzkammer sowie Reinerlös des Pfarrfestes.

Ofer prvih nedelj v mesecu leta 1987
Kirchenopfer an den ersten Monats-
sonntagen 1987 S 49.898,—

Članice in člani živega rožnega venca, shod ž. r. venca na Humcu, misijonski krožek pri pletenju adventnih vencev in drugi dobrotniki so prispevali za misijonske bogoslovce.

Mitglieder des Lebendigen Rosenkranzes und andere Wohltäter sowie der Missionskreis (Adventkränze) unterstützten im Jahre 1987 drei Missions-theologen mit S 41.373,—

Sonntag, 3. Jänner 1988

Kärnten

KÄRNTNER
KIRCHEN
ZEITUNG

5

Schulversuche sind unumgänglich

Kreative Kräfte sind blockiert – Versachlichung gefordert

Das sogenannte Kärntner Pädagogenmodell ist in seinen organisatorischen Maßnahmen ein Trennungsmodell und widerspricht daher bedeutenden Zielsetzungen der österreichischen Schule, nämlich der Koedukation und Integration, erklärten kurz vor Weihnachten Vertreter der Universität für Bildungswissenschaften und des Zentralverbandes bei einer Pressekonferenz, die der Versachlichung der Schuldiskussion und der Richtigstellung von unwahren Meldungen in einigen Kärntner Medien dienen sollte.

Die Einwände gegen das „Pädagogenmodell“ sind klar: Es berücksichtigt lediglich die Forderung von 9 Prozent der Landesbevölkerung nach Trennung, ignoriert jedoch die Forderung der slowenischen Volksgruppe nach Gemeinsamkeit; es wurde ohne Beteiligung der slowenischen Volksgruppe erstellt und soll auch ohne deren Zustimmung durchgesetzt werden; es wurden die Bedenken und Einwände der Erziehungswissenschaft sowie die Arbeit der Expertenkommission beim Unterrichtsministerium nicht ausreichend berücksichtigt; der Protest fast aller betroffenen Lehrer und Lehrerinnen im zwei-

mit dieser Thematik befaßten Wissenschaftler der UBW schlagen als nächste Schritte vor, die Gespräche in der Expertenkommission auf der Grundlage des Referentenentwurfs vom August 1987 bzw. des Zwischenberichtes fortzusetzen und gleichzeitig die derzeitige Regelung beizubehalten. Alle Änderungen sollen nur über Schulversuche erprobt werden, wie es der „bewährte österreichische Weg in der Schultube ist“. Es sei doch sehr bemerkenswert, daß für die Einführung der neuen Schulschrift bereits ab 1987/88 20.000 österreichische Volksschüler im Rahmen eines vierjährigen Schulversuches das neue Schreiben erproben, daß jedoch für so entscheidende Maßnahmen wie zweisprachiger Unterricht und interkulturelles Lernen Versuche nicht vorgesehen sind.

Vorschläge für Schulversuche an zweisprachigen Schulen wurden von Lehrern bereits vor fünf Jahren ausgearbeitet. An der Volksschule Sittersdorf werde, so der Lehrer Franz Kukovica, in der 1. und 2. Klasse ein Schulversuch erprobt, bei dem in pädagogisch-didaktisch vertretbarer Weise ein

Zweitlehrer eingesetzt ist. Die Eltern wünschen übrigens eine Erweiterung dieses Versuches auf die 3. und 4. Schulstufe. Leider würden, meinte Kukovica, selbständige Lehrerinitiativen durch die Schulbehörde behindert, so etwa ein selbstgebautes Sprachlabor, das zwar Englischlehrern, nicht aber zweisprachigen Lehrern vorgestellt werden darf.

UBW: Reformklima schaffen

Univ.-Prof. Dr. Dietmar Larcher warnte davor, „alle kreativen Kräfte des Landes für die Wiederholungsprüfung des Volksgruppenkonfliktes zu binden“, anstatt sie für die Lösung der Probleme des 21. Jahrhunderts zu verwenden. Der Vorwurf der Politiker an die UBW Klagenfurt, sie habe zur Minderheitenschulfrage keine Vorschläge unterbreitet, gehe ins Leere. Bereits 1984 sei ein Strukturkonzept erarbeitet worden, aus dem Perspektiven für die Zukunft erwachsen können, und zwar:

- Schaffung eines Bildungsbeirates, in dem alle Bildungsinstitutionen eingebunden sind;
- Einrichtungen von Curriculum-Werkstätten, in denen Unterrichtsmaterialien entwickelt und Lehrer fortgebildet werden;
- Einrichtung von Schulversuchen mit ausführlichen sozial-

und bildungswissenschaftlichen Untersuchungen und schließlich

- die Schaffung eines Reformklimas, in dem Möglichkeiten zur Verständigung aufgezeigt und erprobt werden. Besonders die-

ser Punkt sei, wie Professor Larcher betonte, „die Hauptarbeit für die mittlere Zukunft“. Bedingung dafür sei allerdings, daß das „Pädagogenmodell“ nicht verwirklicht wird. Das gäbe kein Klima fürs Reformklima.

Maria Halmer

„Österreichischen Weg“ beibehalten

sprachigen Gebiet wurde ignoriert, und schließlich verspricht das „Pädagogenmodell“ interkulturelles Lernen, aber nicht einmal von den vorgesehenen Assistenzlehrern wird die entsprechende Qualifikation hierfür – nämlich die Zweisprachigkeit – verlangt. Die Slowenenvertreter und die

Jeder, der sich nicht aktiv und ständig mit der Erinnerung beschäftigt und andere mahnt, ist ein Helfershelfer des Mordens. Umgekehrt, wer auch immer dem Verbrechen widersteht, muß sich auf die Seite der Opfer stellen, muß ihre Berichte verbreiten, ihre Berichte über Einsamkeit und Verzweiflung, über Stille und Trotz.

(Elie Wiesel, „Gott nach Auschwitz“)

Die Menschheit braucht den Frieden mehr denn je, weil unser ganzer Planet durch einen nuklearen Krieg von der totalen Vernichtung bedroht ist. Einer Vernichtung, die nur der Mensch verursachen kann, kann auch nur der Mensch vorbeugen.

Das Gegenteil von Liebe ist nicht Haß, sondern Gleichgültigkeit, das Gegenteil von Leben ist nicht Tod, sondern die Gefühllosigkeit.

(Elie Wiesel, Nobelpreisrede)

Nicht gegen die Gleichgültigkeit zu protestieren, das ist die erste Unterlassungssünde. Die zweite wird folgen: Du wirst zum Mittäter. Sicher wäre es viel einfacher, abzuwarten, erst einmal zuzusehen, es laufen zu lassen; letztlich ist es jedoch weniger gefährlich, sich bemerkbar zu machen. Der Prophet ist genau derjenige, der sich mit seiner Zivilcourage bemerkbar macht.

(Elie Wiesel, Anstiftung zu Zivilcourage)

Wer Gott auf Kosten des anderen liebt, wer seinen Ruhm singt und seinen Nächsten hungern sieht, begeht eine Sünde. Wenn du einen Hungrigen triffst, gib ihm zu essen und wenn du nichts

hast, dann schrei gegen den Hunger an, protestiere im Namen des Hungers, im Namen derer, die Hunger leiden.

(Elie Wiesel, Geschichten gegen die Melancholie)

Ein Geschäftsmann beschwerte sich über einen Konkurrenten, der unmittelbar neben seinem Laden ein Geschäft eröffnet hatte. „Was erwartest du von mir?“ fragte Rabbi Meir. „Soll ich ihn fortjagen? Und wie wird er es schaffen, seine Kinder zu ernähren? Hör mal zu: Hast du jemals ein Pferd beobachtet, das in einer Waldlichtung aus einem Tümpel säuft? Es scharrt mit den Hufen. Und warum tut es das? Weil es seinen Schatten oder sein Bild im Wasser sieht und sich sagt: Was, hier gibt's noch ein anderes Pferd? Und will es verjagen. Deshalb scharrt es, aber durch dieses Scharren wühlt es den tiefen Schmutz auf, und das Wasser wird ungenießbar. Hör also auf, mit dem Fuß zu scharren. Trinke und lasse jeden trinken, der Durst hat. Es gibt genug Wasser für alle Pferde dieser Welt.

(Elie Wiesel, Geschichten gegen die Melancholie)

Ein Freund im besten Mannesalter las eine Nacht hindurch die Berichte über die Menschenopfer im Warschauer Ghetto, am Morgen sah er in den Spiegel, und erblickte einen Fremden: seine Haare waren weiß geworden. Ein anderer verlor nicht seine Jugend, sondern den Verstand. Er tauchte in die Vergangenheit ein, und dort ist er noch immer. Ab und zu besuche ich ihn im Krankenhaus – wir sehen uns an, und wir schweigen. Eines Tages raffte er sich auf und sagte: „Vielleicht müssen wir weinen lernen.“

(Elie Wiesel, Gesang der Toten)

Naš župnijski svet / Unser Pfarrgemeinderat

VORSTAND/PRESEDSTVO:

Stellvertretender Vorsitzender/podpredsednik: ANNA GASSER
 Schriftführer/zapisnikar: FRANCKA KROPIUNIG
 Weitere Mitglieder/nadaljnji člani: RUPERT GASSER, jun./ml.; GERTRUDE WEBER

Name/ime	Beruf/poklic	Adresse/naslov
gewählte Mitglieder: izvoljeni člani:		
Anna Gasser	Hausfrau gospodinja	Ludmannsdorf/Bilčovs 26
Johann Mikula	Landwirt kmet	Franzendorf/Branča vas 7
Francka Kropiunig	Angestellte nastavljenska	Moschenitzen/Moščenica 3
Gertrude Weber	Hausfrau gospodinja	Selkach/Želuče 10
Franz Quantschnig	Kaufmann trgovac	Ludmannsdorf/Bilčovs 38
Rupert Reichmann	Landwirt kmet	Moschenitzen/Moščenica 4
gewählte Ersatzmitglieder: izvoljeni nadomestni člani:		
Hans Spitzer	Landwirt kmet	Strein/Stranje 1
Thomas Köfer	Beamter uradnik	Niederdörf/Spodnja vesca 7
Silvia Moswitzer	Hausfrau gospodinja	Franzendorf/Branča vas 43
Anton Krušic	Landwirt kmet	Wellersdorf/Velinja vas 9
Janko Pečnik	Offizier častnik	Muschkau/Muškava 13
berufene Mitglieder: imenovani člani:		
Josef Kues	Arbeiter delavec	Zedras/Sodraževa 6
entsandte Mitglieder: odposlani člani:		
Magdalena Kulnik	Hausfrau gospodinja	Selkach/Želuče 2
Rupert Gasser ml./jun.	Student študent	Ludmannsdorf/Bilčovs 29
amtliche Mitglieder: uradni člani:		
Leopold Kassl	Pfarrer župnik	Ludmannsdorf/Bilčovs

Ausschuß für Verwaltung und Finanzen Odbor za upravo in finance

Dieser Ausschuß führt als Pfarrkirchenrat die Vermögens- und Finanzverwaltung der Pfarrgemeinde entsprechend den Bestimmungen der Pfarrkirchenordnung für die Diözese Gurk.

Ta odbor vodi kot farni cerkveni svet premoženjsko in finančno upravo fare v smislu določb pravilnika o farnih cerkvenih svetih krške škofije.

Mitglieder/člani:		
Anton Krušic	Landwirt kmet	Wellersdorf/Velinja vas 9
Josef Kues	Arbeiter delavec	Zedras/Sodraževa 6
Hansi Mikula	Landwirt kmet	Franzendorf/Branča vas 7
Hansi Spitzer	Landwirt kmet	Strein/Stranje 1
Michael Zablatnik	Landwirt kmet	Fellersdorf/Bilnjovs 2
Ersatzmitglieder: nadomestni člani:		
Karl Maierhofer	Pensionist upokojenec	Muschkau/Muškava 2
Franz Spitzer	Maurer zidar	Bach/Potok 7
Lorenz Kropivnik	Postbeamter poštar	Ludmannsdorf/Bilčovs 19
Johann Schellander	Pensionist upokojenec	Moschenitzen/Moščenica 6
Johann Žnidar	Landwirt kmet	Selkach/Želuče 11
Vinzenz Ogris	Gastwirt gostilničar	Großkleinberg/Mala gora 1
Vorsitzender ist der jeweilige Pfarrvorsteher. Predsednik je vsakokratni farni predstojnik.		
Vors. Stellvertreter mit Zeichnungsberechtigung: Podpredsednik s pravico sopodpisovanja: .. Anton Krušic		
Weitere zeichnungsberechtigte Mitglieder: Nadaljnji člani s pravico sopodpisovanja: .. Josef Kues		
Schriftführer/zapisnikar: Hansi Mikula		
Kassenverwalter/blagajnik: Leopold Kassl		

Fachausschüsse/strokovni odbori

Fachausschuß/strokovni odbor	Referent/referent
Verkündigung/Erwachsenenbildung Oznanjevanje/izobraževanje odraslih	Anna Gasser
Liturgie/liturgija	Leopold Kassl
Soziale Dienste/socialna dejavnost	Magdalena Kulnik
Ehe und Familie/zakon in družina	Francka Kropiunig
Kinder- und Jugendarbeit Delo med otroki in mladino	Rupert Gasser, jun./ml.
Mission und Entwicklungsförderung Misijoni in razvojna pomoč	Gertrude Weber
Öffentlichkeitsarbeit/obveščanje javnosti	Franz Quantschnig

V strokovnih odborih sodeluje še nadaljnjih 39 faranov. In den Fachausschüssen sind noch weitere 39 Mitglieder. Frau Elfi Rasmusch legte auf Grund ihrer geänderten Berufssituation ihre Mitarbeit im Pfarrgemeinderat zurück. Der Pfarrgemeinderat möchte sich für die konstruktive Mitarbeit herzlich bedanken. Entsprechend den Bestimmungen der PGR-Wahl rückt Herr Rupert Reichmann in der Reihenfolge der gewählten Kandidaten nach.

Vertreter der Pfarre im Dekanatsrat/zastopnik župnije v dekanijem svetu: RUPERT GASSER, 9072 Bilčovs 29

Lastnik, izdajatelj in založnik: Fara Bilčovs; za vsebino odgovarja: župnik Leopold Kassl, 9072 Bilčovs 1; tisk: Mohorjeva, Celovec.

Eigentümer, Herausgeber und Verleger: Pfarre Ludmannsdorf; für den Inhalt verantwortlich: Pfarrer Leopold Kassl, 9072 Ludmannsdorf 1; Druck: Hermagoras, Klagenfurt.

Neue alte Hoffnung

1983 am Katholikentag war Papst Johannes Paul II. in Österreich. „Hoffnung geben — Hoffnung leben“ lautete damals das Motto. Fünf Jahre später, 1988, besucht der Heilige Vater wieder unser Land und ein Rückblick auf die vergangenen fünf Jahre drängt sich geradezu auf. Ist es uns gelungen die elementaren christlichen Werte wiederzufinden, durch ein tolerantes Leben Hoffnungsschimmer für andere zu sein oder hat dieser Vorsatz 1983 nicht überschritten?

Es wäre meiner Meinung nach ein unberechtigter Optimismus diese Frage vorbehaltlos mit Ja zu beantworten.

Zu wenig intensiv waren die Bemühungen um ein friedliches Zusammenleben der Menschen verschiedener Rasse und Konfession. Zu sehr verschleiert ein politischer Konsens beider Großmächte auf höchster Ebene die Gewalt und den Kleinkrieg vieler Staaten untereinander. Gewalt, die uns vielleicht nicht selbst trifft und uns so zu einer Ignoranz verleitet, Gewalt, die basiert auf Rassismus, Herrschsucht und Unzufriedenheit.

Schwer ist es geworden Quellen für eine neue Hoffnung zu finden, aber man sollte nie aufgeben sie zu suchen. Eine neue Suche zu beginnen in der Überzeugung und Hoffnung, daß Menschen gewillt sind aus der Vergangenheit zu lernen und daß Moral und Ethik wieder Bedeutung erlangen, sollten wir uns, nicht nur für 1988, vornehmen!

Theresia Köfer

STARI STARŠI

Še ni dolgo od tega, odkar sem zgubila stare starše. Dobro se še spominjam babice in deda, na njihovo vpljudnost in dobroto, na dobrosrčnost, s katero sta vedno sprejela ljudi in jim postregla. Kljub težkim časom, ki sta jih doživela, sta bila vedno nasmejana in nam dajala občutek, da je življenje kljub vsem težavam vendarle lepo. Šele zdaj se prav zavedam, kakšen zaklad sem zgubila. Vem, da me nikoli nista karala (kregala), vedno sta mi samo dajala in za to nista ničesar zahtevala. Imam ju v dobrem spominu.

Mislim, da ima vsakdo od nas kak dober spomin na babico, deda ali kateregakoli starega človeka.

Dobro se še spominjam, kako mi je sosedova stara mama mnogokrat pripovedovala pravljice in zgodbe o starih časih, ki so se menda res zgodile.

Starejši ljudje ponavadi zelo radi pripovedujejo o dogodivščinah, ki so jih sami doživeli. Saj so bili tudi oni enkrat mladi in so gotovo žive priče nekaterih dogodivščin, ki so se tedaj pripetile, in jih dandanes lahko beremo tudi v zgodovinskih knjigah.

Škoda je, da mi mladi mnogokrat podcenjujemo to vednost, in, da nas premalo zanima, kako so živeli naši predniki. Priznam, da se tudi jaz premalo zanimam za življenje tedanjega časa. Toda nekaj, kar so mi posredovali stari starši in kar bom vedno cenila in ohranila, je ljubezen do domovine in jezika.

Monika

Vera in Cerkev — enota

Večkrat se nam kristjanom očita, da ima Cerkev kot ustanova bogastva še in še, da je ena od velikih oblastí in da obratuje kot veliko podjetje. Take izjave srečujejo nas kristjane v javnosti, na delovnem mestu in pri drugih priložnostih. Kje so vzroki in nagibi za takšne izjave?

Eden od glavnih razlogov je ta, da današnji človek v Evropi gleda na cerkevne ustanove samo iz materialističnega vidika. Življenje v izobilju, bogastvo in kapitalizem privedejo posameznika do tega, da zoži svoj horizont ocenjevanja določenih stvari samo v materialistično smer. Druge vrednote kakor vera, kultura in duhovne dobrine se pri tem postavijo na drugo mesto vrednosti, ali pa se sploh izgubijo pod mizo. Če kdo gleda pod temi pogoji v svet, ni čuda, da to privede do takšnih izjav o Cerkvi in njenih ustanovah. Kaj bi odgovorili na takšne izjave?

Najprej je treba razjasniti, da bogastvo in kapital

nista in ne smeta biti najvažnejša na tem svetu, čeprav ju postavljajo nekatere osebe v ospredje.

Kot drugo omenjam dejstvo, da brez Cerkve ni možno prakticirati krščanske vere. Če v Bilčovsu ne bi imeli niti ene cerkve, kako bi se gojila vera in cerkvena skupnost? Večkrat se sliši trditev, da se brez cerkvenega udejstvovanja, to je brez maše in krščanske skupnosti, tudi lahko prakticira krščanstvo. To se argumentira predvsem s tem, da je Bog povsod in da lahko sam tudi moliš. Ti ljudje, ki to trdijo, se strašno motijo, zakaj brez krščanske skupnosti ni mogoče priti do določene globine verovanja. V preteklem letu smo v izvedbi Marijine molitvene akcije po vaseh doživeli to skupnost. Vsi, ki so sodelovali, bodo potrdili, da tega, kar se je občutilo v skupni molitvi, nobeden ne more sam doživeti.

Da bi tudi v bodočem letu gojili skupno molitev in s tem dokazovali potrebnost in važnost cerkvene krščanske skupnosti!

Tomi Ogris, Stranje

Familienrunde Franzendorf Družinski krožek Branča vas

Auch heuer wieder kann die Familienrunde Franzendorf auf ein erfolgreiches Jahr zurückblicken. Angefangen hat es mit einem Rodelabend. Dannach „ein Sonntag mit der Bibel“ in Tainach, wo uns Pfarrer Josef Ranftler Ausschnitte aus der Bibel verständlich gemacht hat. Es war ein Tag der Ruhe und Besinnung, von welchem wir noch lange zehren.

„Warum jeden Sonntga zur Messe gehen?“ — Sinn, Argumente, Motive; oder ein Diavortrag über das Hl. Land; Diskussion über Israel, und ein Bibelabend waren die weiteren Themen unserer Zusammenkünfte.

Im Juli veranstalteten wir einen Ausflug zur Insel Barbano und zur Kirche Aquilea bei dem 50 Personen aus Franzendorf mitfuhren. Es war für alle ein großes Erlebnis.

Den Abschluß dieses Jahres machte unsere Weihnachtsfeier. Heuer war sie besonders feierlich, da die Wandermuttergottes anwesend war, und jede Person etwas zur Feier beigetragen hatte. Sei es mit Gesetzchen vom Rosenkranz oder Lesungen aus der Bibel.

Wir wünschen uns alle sehr, daß unsere Familienrunde noch lange bestehen würde, und daß wir immer mehr zum Zentrum des Glaubens finden könnten.

Silvia Moswitzer

MISIJONSKI KROŽEK

Po volitvah farnega sveta v vigredi smo razdelili delo in naloge v fari v razne krožke, da bi mogli bolj plodovito delati za vse potrebe. Vsak odbornik je prevzel vodstvo enega krožka. Tako je tudi nastal naš misijonski krožek.

Razveseljivo je bilo, da je vsak, ki je bil naprošen, z veseljem bil pripravljen sodelovati.

Pri prvi seji smo skupno premišljevali, kako bi najbolj mogli pomagati ljudem v tretjem svetu, in smo odkrili, da vsi premalo vemo o njem in da bo treba več informacije, branja, predavanj itd. Sklenili smo tudi, da bomo za advent naredili vence, jih prodali in čisti dobiček bo med drugimi

tudi naša podpora za misijon.

Preveč bi bilo, če bi imenovala vse, ki so na različne načine, ali je to bila priskrba materiala, vej in t. d. pomagali, da je ta akcija uspela. Dela je bilo precej in se v imenu misijonskega krožka vsem lepo zahvaljujem in upam, da bo še v naprej toliko pomoči in pripravljenosti.

Kakor vsako leto, pa je tudi tokrat naučila gospa Ursula Kassl mladino, ki nam je zapela lepe pesmi v osehah sv. treh kraljev po vsej fari. Mislim, da se ji lahko v imenu vseh faranov pristrčno zahvalim za njen trud.

Rada bi omenila še knjigo, ki jo je napisala gospa

Terezija Köfer iz Kovič, pod naslovom „Hob ane Wörtlan für di“. Zapisala je misli, ki nas dnevno spremlja-

jo. Vzete so iz življenja in nam bodo večkrat v spodbudo in tudi v tolažbo.

Trudi Weber

MISSIONSARBEITSKREIS

Als ich die Leitung des Missionsarbeitskreises übernahm, war ich über die spontane Bereitschaft der zur Mitarbeit Eingeladenen sehr erfreut.

Nach ernstlichen Überlegungen, wie wir den Armen in der 3. Welt helfen könnten, erkannten wir, daß wir über dies alles viel zuwenig wissen. In dieser Hinsicht werden wir in Form von Vorträgen, Fachliteratur und Diskussionen noch einiges nachholen müssen.

Unsere erste Arbeit war das Binden von Adventkränzen, dessen Reinerlös unser Beitrag für die Mission war. Im Namen des Missionskreises danke ich allen, die diese Aktion in irgendeiner Weise unterstützt haben und hoffe auch weiterhin auf eine so gute Mitarbeit.

Frau Ursula Kassl hat wie jedes Jahr, auch diesmal die Mühe auf sich genommen und unter Mithilfe von Jugendlichen die Dreikönigsaktion gestaltet. Die Kinder haben uns mit dem schönen Gesang erfreut, die Spendenfreudigkeit angeregt und damit einen großen Beitrag für die Mission gebracht. Dafür sei allen recht herzlich gedankt.

Erwähnen möchte ich noch, daß Frau Theresia Köfer ein Buch in Gedichtform mit dem Titel „Hob ane Wörtlan für di“ herausgebracht hat. Die Gedichte sind Gedanken, die uns täglich begleiten und werden so manchem Freude bereiten.

G. Weber

Deliti — teilen

Vor allem die reichen Gabentische der vergangenen Weihnachtsfeiertage sollten uns zum Nachdenken anregen und uns die Ärmsten der Armen, die vom Abfall der Wohlstandsgesellschaft leben müssen, nicht vergessen lassen. In den Massenmedien bekommen wir täglich Bilder von Krieg, Hunger und anderer Not zu sehen; aber fragen wir uns in solchen Augenblicken auch nach unseren

Pflichten zahlreichen Armen gegenüber, die unschuldig in die Armut hineingeboren werden?

Der Missionsarbeitskreis stellte sich zur Aufgabe, der Pfarrgemeinde die Probleme der dritten Welt näherzubringen. Auf Einladung des Arbeitskreises fand im Advent ein Vortrag über das Leben der Müllmenschen auf den Müllhalden von Kairo statt. Dieser

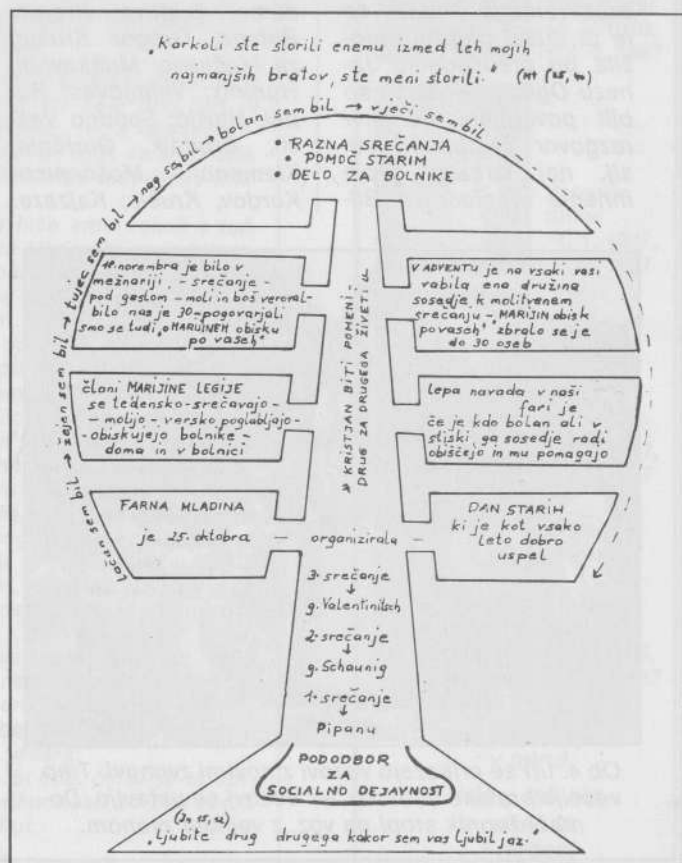
Lichtbildvortrag erzählte über das Alltagsleben der Menschen, die vom Abfall der sogenannten Wohlstandsgesellschaft leben. Welche menschlichen, gesellschaftlichen und gesundheitlichen Probleme diese Notwendigkeit zu überleben in sich birgt,

können wir in unserem Überfluß gar nicht ermessen. Erschütternde Bilder zeigen uns deutlich, daß der Einzelne, vor allem der Bedürftige, nicht ohne Hilfe auskommen kann. Helfen wir also! Wir sind alle verpflichtet und aufgerufen, zu helfen. Mag. Alenka Weber

Ob razkošju, ki smo ga bili deležni v preteklih božičnih praznikih, bi se moral vsakdo izmed nas, še posebno sedaj, spominjati ljudi, ki živijo v najhujši revščini. V časopisih, radiu in televiziji zasledujemo dan za dnem čreslosilne slike vojne, lakote in druge bede. Ali se v takih trenutkih zavedamo naših dolžnosti do neštehtih otročičkov, ki so po nedolžnem rojeni v taki revščini?

Misijonski krožek si je zastavil nalogo, sebi in faranom približati probleme revežev tretjega sveta, da bi se vsi skupaj bolj zavestno zavzemali za konkretno pomoč misijonom.

Prvi ponedeljek v adventu je na povabilo krožka prišel v bilčovsko faro predavatelj, projektni vodja Caritas Peter Quendler, ki podpira z navdušenjem in osebnim angažmajem reveže. S skioptičnimi slikami je živo in nazorno nakazal probleme ob primeru življenja ljudi na smetiščih v Kairu. Ne morete si predstavljati, kakšne probleme imajo ti ljudje, ki živijo od odpadkov presite družbe ob robu glavnega egiptovskega mesta. Tam životari na smetiščih okoli 50.000 ljudi. Za njihovo preživetje se trudi tudi koroška Caritas. Ob teh slikah na pretresljiv način spoznamo, da posameznik — predvsem revež — ne more shajati brez pomoči. Tu smo vsi poklicani in pristojni, da pomagamo. Če bo torej kakšna zbiralna akcija za misijone, ne bodite nedolžni! Pomagajte, vaše delo je plemenito in uresničuje vzdušje spoštovanja, veselja in ljubezni.

Iz farne kronike

Ker se nam od vseh strani že oglašajo novi zvonovi, smo tudi mi začeli misliti na to, kako priti zopet do lepega zvonjenja, ki bi bilo vsaj podobno prejšnjemu prekrasnemu zvonjenju. — Na občnem zboru izobraževalnega društva se je ta misel najprej sprožila po predsedniku Janezu Ogrizu. — Za to so bili povabljeni na prvi razgovor zastopniki vasi, naj izrazijo svoje mnenje in sicer za Bil-

Nabava novih zvonov

čovs: Pomoč in Šenhleb; Pograd: Jakopič, Urban, Gregor Jakopič; Malogoro: Tinjak, Odrej, Travnik; Potok: Krajgar, Adamc; Bilnovs: Krajnc, Robinc, Gregor Krušic; za Muškavo: Muškovnik, Humnik; Velinjavas: Rupej, Nartič; Spodno Vesce: Brodnik, Goričnik, Klemenc; Moščenco: Kordov, Krušic; Kajzaze:

Lenartič, Putnar, Marnik; Brančovas: Kržej, Bašti, Rupič; Želuče: Janežič, Činkman, Ravbar; Stranje: Kovnik, Strajnik, Sramsičnica; Koviče: Čemernjak, Lah in župana Bilčovsa in Zgorne Vesce.

Na ta razgovor, ki se je vršil 3. II. 1924 v župnišču, je bila večina za to, da bi se naročili zvo-

novi, a tudi proti so bili nekateri — Da se vsa zadeva odloči pred ljudstvom, se je napovedalo zborovanje interesentov po božji službi za 17. II. 1924. Zastopnik firme Kutter iz Dunaja, Leo Kutter, je za to prišel na zborovanje. Velika soba pri Pomoču je bila polna. Najprej je predsednik izobraževalnega društva pojasnil ljudem potrebo zvonov in vidnega spomenika za v vojni padle vojake.

Ob 4. uri se prikažejo vozovi z novimi zvonovi. Tiho veselje prešine ljudstvo. — Vozovi se ustavijo. Domači župnik stopi na voz, z velikim zvonom.

Prihod in sprejem novih zvonov

Z malo zamudo 14 dni so prispeli naši novi zvonovi. Dne 15. VI. 1924 se je raz prižnice oznanilo, da bo sprejem zvonov 16. VI. 1924 pri križu pri Humniku. Dekleta so okrasila vozove, ki so zvonove vozili in cerkev praznično. Vozili so: Jakopič iz Pograda, Bašti iz Brančeva in Ivovnik iz Sodraževe. — Okrog 4. ure se je zbra-

la pri humiškem križu skoraj cela župnija, šolarji z učitelji, požarna bramba v paradi, deloma na konjih, pevci, godci in nepregledna množica — 400 — 500 ljudi. Slavoloki so stali pri humškem križu, pri Muškovniku posebno lep, na Potoku in pri farni cerkvi. Topiči so pokali in naznanjali prihod novih zvonov.

Hl. Hemma — Landesmutter von Kärnten

HEMMAJUBILÄUM 1987—1989

Am 17. Oktober 1987 wurde in Villach das Hemmajubiläum vom Diözesanbischof von Gurk-Klagenfurt Dr. Egon Kapellari offiziell eröffnet.

Am Vorabend der Eröffnung des Hemmajubiläums hat an acht Orten unserer Diözese je ein Bischof ein Licht entzündet. Dieses wurde nachher in die Villacher St. Jakob-Kirche gebracht. Dadurch wurde wieder

einmal mehr die Verbundenheit der Kirche in Kärnten mit den alten Diözesen Aquileia, Udine, Ljubljana, Gorizia und den Kirchen Salzburg, Bamberg, Brixen und Freising zum Ausdruck gebracht.

Von diesen acht Orten ging im 8. Jhdt. die zweite Christianisierung aus und breitete sich über das heutige Kärnten aus.

Das Licht ging von Villach aus in alle 338 Pfarren unserer Diözese. Eines davon wurde von den Delegierten auch in unsere Pfarre gebracht, wo es am Weltmissionssonntag beim Pfarrgottesdienst der versammelten Gemeinde symbolisch übergeben wurde. Die Anwesenden sollten das Licht in ihre Häuser

mitnehmen, um es von dort aus dem nächsten Menschen, Nachbarn weiterzugeben. So soll das Licht nicht nur in der Kirche leuchten, sondern auch eine Verbreitung in der ganzen Pfarre erfahren.

Als Grundsatz für dieses Jubiläum wurde vom Diözesanrat folgender Beschluß

verabschiedet und herausgegeben:

„Die Kirche in Kärnten soll sich bei all diesen Feiern als einladende und offene Kirche verstehen, die mit den Menschen in Kärnten zur Gestaltung des Landes beiträgt und bemüht ist, Horizonte zu öffnen und Grenzen abzubauen. Es soll aber auch eine spi-

rituelle Vertiefung spürbar werden, die alle Katholiken, Pfarren und Dekanate sowie die Diözese als Ganzes umfaßt.“

So wird unter vielen anderen Veranstaltungen eine Hemmaausstellung auf der Straßburg in umfassender Art und Weise das Leben und das Wirken der heiligen Hemma dokumentieren. Denn eine angemessene Präsentation von Gurk, Friesach, Straßburg und anderen Orten, die damit in Zusammenhang stehen, scheint eine unerläßliche Verpflichtung der Kirche Kärntens und der Diözese Gurk-Klagenfurt zu sein.

Thomas Köfer

Zmenile smo se, da tokrat poromamo 21. 5. v Velike Lašče v Slovenijo, kjer deluje bilčovskim faranom znan g. župnik Rafko. K temu farnemu izletu se je prijavilo veliko število. Ganje ni smo bili v lepi romarski cerkvi, kjer smo opravili Marijina češčenja. Presenečeni smo bili tudi ob dobri pogostitvi. Vsaka udeleženka je prejela majhno darilo od g. Rafka in g. kaplana. Popoldan smo obiskali podružnico na hribu. Zmolili smo tam rožni venec in peli litanije, nato pa nam je govoril g. župnik. Pred cerkvijo smo se po dobri kapljici in veselem pomenku z vaščani le poslovili od fare Velike Lašče ter se napotili z avtobusom naprej. Obiskali smo domov grede še znameniti muzej in rojstni kraj Primoža Trubarja. Ob vsem tem smo bili globoko prevzeti.

Farni shod smo letos naredili v sosedno faro v Št. Ilj na Humc. Prav številna množica se nas je zbrala pri križu pod Humcem. Z molitvijo rožnega venca smo se napotili v procesijo navzgor in v cerkvi nadaljevali z litanijami in pesmijo. Navzoči smo prinesli s seboj pecivo, čaj in kavo, češnje in malico. Ob veseljem

Marija Kraljica vseh milosti

V začetku maja smo se prvič srečale vodnice in namestnice živega rožnega venca s priprošnjo sv. Jožefa. Geslo je delo in molitev; upoštevajmo oboje in nadaljujmo molitev rožnega venca.

pomenku pred cerkvijo smo se kar dobro počutili in se polni vtisov in optimizma vrnili spet na svoje domove.

Članice živega rožnega venca iz Št. Ilja so obisk vrnile in priromale meseca avgusta k sv. Heleni.

Rožnovensko srečanje 4. oktobra letos je bilo pri Štefanu na Zilji. Z molitvijo rožnega venca, s sv. mašo smo se srečali pri tem pokrajinskem shodu.

7. oktobra smo bile ponovno vabljene vodnice in namestnice posameznih rož na sejo v farno dvorano.

Na sporedu je bila duhovna misel za „Marijino leto“, ki se je začelo 15. avgusta tega leta. Pomagaj, da vsi najdejo Kristusa, pot, resnico in življenje.

Podpiraj nas, o Devica Marija, na naši poti vere, in nam izprosi milost zveličanja.

V svojem zemeljskem

življenju si na romanju vere hodila pred Cerkvijo. Podpiraj jo sedaj v njenih težavah in preizkušnjah ter ji pomagaj, da bo v svetu vedno bolj učinkovito znamenje in orodje prisrčnega občestva z Bogom in edinstvi vsega človeškega rodu.

Po Marijinem obisku in češčenju hočemo priti bliže drug drugemu in bliže h Kristusu, da bi nam molitev živega rožnega venca poglobila in ohranila vero in razširila krog molivcev. Marijin obisk v adventu je naletel na prijeten odmev in želja po vaseh je izrečena, da bi se to v bodoče ponavljalo.

Referat za žene je vabil v okviru rožnovenskega srečanja, ki je že več desetletij okoli praznika Brezmadežne, tudi letos k predavanju psihologinje g. Alenke Tute-Rebule „Kako iščemo srečo“, h kateremu smo se odzvali v obilnem številu.

N. St.

Odrešenikova mati, v tem

letu, ki je Tebi posvečeno, te pozdravljamo z velikim veseljem.

Moje potovanje

Ko me je Janko v začetku januarja 1987 prijavil za osemdnevno izobraževalno potovanje po Izraelu, mi je s prijavo izpolnil željo, staro šestnajst let. Od svojega petnajstega leta sem si srčno želela rajzati v deželo, ki je za vse kristjane tolikšnega pomena, saj se je na teritoriju današnjega Izraela rodil, živel, deloval in umrl Jezus Kristus, učevočeni Božji Sin.

Dnevi bivanja v Izraelu za udeležence niso bili dopustniški dnevi, temveč intenzivno spoznavanje dežele in podeželja, ter soočanje s problemi, s katerimi se mora ukvarjati sorazmerno mlada država od prvega trenutka svoje ustanovitve. Mislim, da človek po Izraelu ne more potovati z golim razumom, imeti mora za to deželo odprto srce. Zame osebno pomeni potovanje prelomnico v mojem življenju. Izrael mi je sensibiliziral življenje v splošnem. Bogu sem hvaležna za to nepopisno milost in si iz srca želim, da bi dežela, ki nam je dala Odrešenika, prav kmalu našla mir in bila to, kar je — zibelka človeštva.

Judit Pečnik

Kako naglo mine čas, mine tudi lep obraz!

Opisal pa bom nekaj spominov iz mladih let, ko smo delali na tem lepem polju različna dela. Navadno pri žetvi, kako nas je razveselil lepi klic prepelice „pet pedi, pet pedi“ in s kakšnim veseljem smo gledali škrljanca, ko je letel v nebo in žvrgolel svojo lepo pesem, kakor da bi hvalil Boga za lep dan. Zadrževali smo dih, ko smo otroci nosili skupaj snope in ob tem delu zaslišali tik stolpne ure, da ne bi preslišali četrt ure. Veselili smo se, ko je prišla mati z „mavžno“. Takoj po malici se je delo nadaljevalo, dokler ni zazvonilo poldne. Ko je zazvonilo, so rekli dedi: „No, stara, zdaj pa požbraj, potlej pa gremo.“ Zmolili smo angelovo češčenje in Oče naš za vse rajne, ki so na tem polju delali; ravno tako, ko smo dokončali z delom na vsaki njivi. Takrat je bilo zato zmeraj dovolj časa! In danes? Kako smo ga spreminili? Ne drži, kar marsikdo pravi, čas se spreminja, ne, ljudje se spreminjamo, in spreminjamo čas in naravo.

Ta slika in pogled na cerkev sta živ dokaz rane napredka. Še v živem spomnu imam cerkev sredi lepo cvetočega sadnega vrta in velikega „sem'nišča“, kjer je stalo veliko ljudi in so se vsi pogovarjali v lepi materinski besedi, in ne malokrat z veseljem poslušali župana, ko je oznanjal občinske novice, ter ob božiču in novem letu voščil v slovenščini vsem občanom blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto! In zdaj ko prideš v cerkev, vidiš samo avtomobile, ko tiščijo v pokopališko zidovje. Ko prideš od maše, vidiš samo še 10 do 20 ljudi, ki se še pogovarjajo, nadalje pa ostane samo še smrad od avtomobilov. Kako se nam mudi; ali res nimamo več časa?

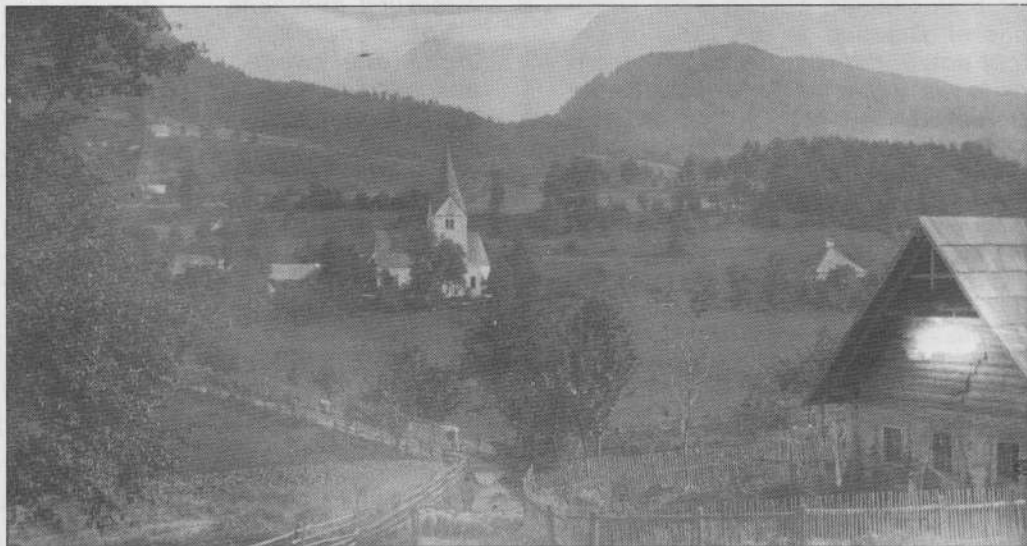
ČAS

Čas je prazen prostor, ki ga izpolnijo šele dogodki, misli in občutja.

HUMBOLDT

● Ali Ti ugaja ta slika? No, saj ni ravno kaj posebnega, komaj da bi spoznal, da je to naša cerkev. Danes se pa res da jo narediti lepše slike. A vendar je tako lepa, zgodovinsko tako živa, da bi se lahko napisala debela knjiga, ako bi hotel

● opisati vso njeno dejansko lepoto in preteklost. Že takoj ob prvem pogledu si ne morem zadržati svojih občutkov in spominov na tiste čase. Ne bom opisoval težkih in strahovitih, kajti preveč je že bilo ranjeno naše srce.

„Babica“ — moja stara mama

Ko sem pred nedavnim obiskal svoje starše na nekdanjem domu, mi je oče stisnil v roke neke stare, posivele in zmečkane liste z besedami, da naj jih shranim v spomin na dom. Šele na večer, ko so otroci že spali, sem jih odprl. Zagledal sem tisto drobno, podolgovato in nekoliko poševno pisavo, s katero so bile neštetokrat napisane moje domače naloge, če sem se prepozno vračal od igranja, potepanja na večer v kuhinjo. Prav ta, ob hitrem pogledu bi menil, natiskana pisava, me je popeljala v spominih nazaj v moja otroška leta, domov k babici, kakor smo jo nazivali vsi otroci.

Babica je bila visoka, sloka žena. Starost, obe vojni in krutost življenja so jo nekoliko upognili. Vedno je bila v temno oblečena, s predpasnikom, ki nikoli ni smel manjkati, in ruto na glavi. Ta je bila nekaj posebnega, ne da je bila lahko tudi bela s pikicami, zavezovala jo je na poseben način. Zavezovala jo je na tilniku, tako da je zadnji konec rute pokrtil voz in da sta na obe strani izpod rute štrlela dva repka. Na sencih so ji včasih pokukali popolnoma sivi lasje. V tem primeru jih je hitro spet spravila pod ruto. Nekajkrat sem jo vprašal, zakaj ima vedno ruto, a nikdar ni-

sem dobil pravega odgovora. Oče je ob neki taki priložnosti dejal, da je imela v mladosti popolnoma rdečelase. Rdečelasi ljudje pa so bili nekaj posebnega, čarobnega. Za dekleta pa je bilo to še hujše.

Neštetokrat so ti njeni koščeni prsti, ki jih je pokrivala tanka zgubana kožica, risali skoraj majestetsko s prav takimi čudežnimi črkami in številkami naloge nas otrok. Mnogokrat jih je imela že končane, ko smo se pritepli na večer v kuhinjo. Včasih pa je še sedela za mizo ob pisanju, s hrbtom obrnjena proti oknu, tako da ji je zahajajoče sonce sijalo v hrbet in čez

ramena na papir. Ob vstopu ni bilo videti obraza, ki je bil v senci, šele ko je počasi vzdignila glavo, je bilo možno prepoznati njene upadle oči pod očali. Tedaj je bilo videti njeno zgubano lice. Počasi si je snela očala in potožila, da dolgo ne bo več zmogla. Naloge so ji prezamotane in da je bilo šolanje v njenih mladostnih letih povsem drugačno, da so še pisali na majhne tablice „grifelné“ in da niso imeli zvezkov in papirja. Navadno je še dodala, da naj se potrudimo, da ne bomo trpeli, kakor je trpela ona in zdaj trpijo oči in mati na teh strmih travnikih in garajo za nas otroke.

Če je bila dobre volje, je še dodala, da naj hitro pospravimo, da ne bi opazili starši, da nam je ona napisala nalogo. Če pa nas je zalotil oče in nas zaradi zamujenih nalog našvrkal z miklavževo šibo, je po navadi mirno rekla: „Kdor ne uboga, ga tepe nadloga!“ Te besede pa so zapekle mnogo bolj kakor očetovi udarci.

P. J.